

SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (drugi senat)

z dne 14. februarja 2006*

V združenih zadevah T-376/05 in T-383/05,

TEA-CEGOS, SA, s sedežem v Madridu (Španija),

Services techniques globaux (STG) SA, s sedežem v Bruslju (Belgija),

ki ju zastopata G. Vandersanden in L. Levi, odvetnika,

tožeči stranki v zadevi T-376/05,

GHK Consulting Ltd, s sedežem v Londonu (Združeno kraljestvo), ki ga zastopata M. Dittmer in J.-E. Svensson, odvetnika,

tožeča stranka v zadevi T-383/05,

* Jezik postopka: francoščina.

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata M. Wilderspin, zastopnik, in G. Boudot, zastopnica, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka,

zaradi razglasitve ničnosti, po eni strani, odločb Komisije z dne 12. oktobra 2005 o zavrnitvi ponudb, ki so jih tožeče stranke predložile v okviru postopka javnega razpisa, katerega sklic je „EuropeAid/119860/C/SV/multi-Sklop 7“, in, po drugi strani, vseh drugih odločb, ki jih je Komisija sprejela v okviru istega postopka javnega razpisa na podlagi odločb z dne 12. oktobra 2005,

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (drugi senat),

v sestavi J. Pirrung, predsednik, N. J. Forwood in S. S. Papasavvas, sodnika,
sodna tajnica: C. Kristensen, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 12. januarja 2006

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

- 1 Oddaja javnih naročil storitev Komisije v okviru njenih zunanjih ukrepov je zavezana določbam drugega dela Naslova IV Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 248, str. 1, v nadaljevanju: finančna uredba), in določbam drugega dela Naslova III Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje finančne uredbe (UL L 357, str. 1, v nadaljevanju: podrobna pravila za izvajanje).

- 2 Člen 94 finančne uredbe, povzet v točki 2.3.3 praktičnega vodnika po pogodbenih postopkih, ki se v okviru zunanjih ukrepov financirajo iz splošnega proračuna Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: praktični vodnik), določa:

„V postopku oddaje javnega naročila tega ni mogoče oddati kandidatom ali ponudnikom:

- a) pri katerih se ugotovi navzkrižje interesov;

- b) ki so dali zavajajoče informacije glede na zahteve naročnika, ki so pogoj za sodelovanje v razpisnem postopku, ali pa teh informacij sploh niso dali.“

- 3 Člen 146(3) podrobnih pravil za izvajanje določa:

„Prijave za sodelovanje in ponudbe, ki ne izpolnjujejo vseh bistvenih ali posebnih zahtev, določenih v razpisni dokumentaciji, se zavrnejo.“

Komisija za ocenjevanje ponudb pa lahko zaprosi kandidate ali ponudnike, da v določenem roku predložijo dodatno dokumentacijo ali pojasnila predloženih dokazil v zvezi z merili za izločitev in merili za oceno sposobnosti izvajalcev.“

- 4 Člen 13 obvestila o razpisu, objavljenega v okviru postopka javnega razpisa s sklicem „EuropeAid/119860/C/SV/multi-Sklop 7“ o večkratni okvirni pogodbi za kratko-ročno zaposlitev strokovnjakov za zagotavljanje tehnične pomoči tretjim državam, upravičenkam do zunanje pomoči (v nadaljevanju: javni razpis), je navajal, da bodo lahko fizične ali pravne osebe (vključno s pravnimi osebami, ki so del iste pravne skupine) predložile eno samo kandidaturo, ne glede na njihovo obliko udeležbe (kot posamičen pravni subjekt ali kot vodja ali partner skupine, ki kandidira). Če bi ena fizična ali pravna oseba (vključno s pravnimi osebami, ki so del iste pravne skupine) predložila več kot eno kandidaturo, bodo vse kandidature, s katerimi bo ta oseba (in pravne osebe, ki so del iste pravne skupine) sodelovala, izključene.

- 5 V obrazcu izjave, ki so ga morali izpolniti kandidati in ponudniki, je bila, med drugim, omenjena njihova obveznost, da navedejo, ali pripadajo „skupini ali mreži“ ali ne.
- 6 Člen 14 navodil za ponudnike je podrobneje določal, da bo vsak izbrani ponudnik o tem pisno obveščen. Poleg tega je predvideval, da mora, preden pogodbeni organ ne podpiše okvirne pogodbe z izbranim ponudnikom, slednji predložiti dodatne dokumente, da izkaže resničnost svojih izjav. Če ponudnik ne bi mogel predložiti zahtevanih dokumentov v roku petnajstih koledarskih dni po obvestilu o oddaji naročila ali če bi se izkazalo, da je predložil zavajajoče informacije, je bilo predvideno, da bi bilo treba oddajo naročila šteti kot nično. V takem primeru je smel pogodbeni organ okvirno pogodbo dodeliti drugemu ponudniku ali razveljaviti postopek javnega razpisa.
- 7 Člen 16 navodil za ponudnike je predvideval, da lahko ponudniki, ki so presodili, da je bil njihov položaj prizadet zaradi napake ali nepravilnosti med postopkom javnega razpisa, vložijo ugovor, na katerega mora pogodbeni organ odgovoriti v 90 dneh.

Dejansko stanje

- 8 Komisija je z obvestilom o razpisu z dne 9. julija 2004, objavljenim v *Uradnem listu Evropske unije* (UL 2004, S 132), uvedla javni razpis.

- 9 Konzorcij TEA-CEGOS je izrazil željo po sodelovanju v javnem razpisu. TEA-CEGOS, SA je bil izbran za vodilni navedeni konzorcij, da bo slednji sodeloval v postopku javnega razpisa. Services techniques globaux (STG) SA je tudi član konzorcija TEA-CEGOS in mu zagotavlja storitve tehničnega in finančnega upravljanja.
- 10 Med predložitvijo kandidatur in v skladu z zahtevami obvestila o razpisu so različni člani konzorcija TEA-CEGOS izjavili, da niso bili v nobenem od položajev, ki pomenijo razlog za izključitev, navedenih v točki 2.3.3 praktičnega vodnika. Danish Institute for Human Rights (v nadaljevanju: DIHR), član konzorcija TEA-CEGOS, je 18. avgusta 2004 na Komisijo naslovil dokument, v katerem je bilo navedeno, da ima DIHR sicer svoj upravni svet, ampak je del širše strukture, Danish Centre for International Studies and Human Rights (v nadaljevanju: Center), in je bil partner Danish Institute for International Studies (v nadaljevanju: DIIS), inštituta, ustanovljenega z danskim zakonom z dne 6. junija 2002, ki je ustanovil tudi Center in DIHR.
- 11 GHK Consulting Ltd, družba angleškega prava, je del konzorcija, ki združuje različne subjekte (v nadaljevanju: konzorcij GHK), med katerimi je DIIS. GHK Consulting je bil prek svojega oddelka GHK International Ltd določen, da bo za namene postopka javnega razpisa vodilni konzorcija GHK. DIIS je 29. septembra 2004 ob predložitvi kandidatur izjavil, da ne pripada nobeni skupini ali mreži.
- 12 Konzorcij TEA-CEGOS je bil z dopisom z dne 17. decembra 2004 in z dopisom z dne 31. decembra 2004 povabljen k sodelovanju v javnem razpisu za sklop št. 7. DIHR je v tej fazi postopka javnega razpisa ponovno navedel, da je del širše strukture, Centra, ki vključuje drug inštitut, to je DIIS. Tudi konzorciju GHK je bilo dovoljeno, da predloži ponudbo za sklop št. 7.

- 13 TEA-CEGOS in GHK International sta z dopisoma z dne 20. maja 2005 izvedela, da sta bili ponudbi za sklop št. 7 konzorcijev, katerima sta pripadala, izbrani. V navedenih dopisih je bilo podrobneje navedeno, da sta bili konzorcijema v podpis poslani pogodbi pod pogojem, da izkažeta, da nista v nobenem od položajev, ki so razlog za izključitev, predviden v točki 2.3.3 praktičnega vodnika. Tožeči stranki sta Komisiji poslali dokumente, za katere sta menili, da so glede tega upoštevni.
- 14 Komisija je s telefaksom z dne 22. junija 2005 od TEA-CEGOS zahtevala, naj pojasni zvezo med DIHR in Centrom ter njeno morebitno neodvisnost od zadnjega, in GHK International zaprosila, naj posreduje pojasnila v zvezi s pravnim statusom DIIS.
- 15 Konzorcij TEA-CEGOS je 23. junija 2005 na Komisijo naslovil dopis DIHR, ki je pojasnjeval njegovo delovanje. GHK International je 24. junija 2005 s telefaksom Komisiji posredoval pojasnila o DIIS.
- 16 Konzorcij TEA-CEGOS je z odgovorom na novo zahtevo Komisije na podlagi telefonskega pogovora 27. junija 2005, da pridobi dodatna pojasnila, Komisiji istega dne poslal kopijo danskega zakona z dne 6. junija 2002 o ustanovitvi Centra, ki je priložil memorandum o pomembnih vidikih navedenega zakona, o zvezi med Centrom in DIHR ter dopis vodje uprave Centra.
- 17 Konzorcij TEA-CEGOS je 14. julija 2005 na Komisijo naslovil tudi izjavo danskega ministrstva za zunanje zadeve, v kateri to trdi, da sta DIHR in DIIS samostojna subjekta znotraj Centra.

- 18 Komisija je z dopisoma z dne 18. julija 2005 (v nadaljevanju: odločbi z dne 18. julija 2005) konzorcij TEA-CEGOS in konzorcij GHK obvestila, da sta njeni odločbi o sprejetju njunih ponudb temeljili na napačnih informacijah, ki so ji bile predložene med postopkom javnega razpisa, in da je bilo treba ob upoštevanju novih dejstev njuni kandidaturo in ponudbo zavrni.
- 19 Konzorcij TEA-CEGOS je 22. in 25. julija 2005 Komisiji zatrdil, da DIHR in DIIS ni mogoče šteti kot del iste pravne skupine v smislu člena 13 obvestila o razpisu, pri čemer je opozoril, da je v začetku postopka javnega razpisa navedel, da DIHR spada k Centru. Komisija je 27. julija 2005 potrdila prejem dopisa z dne 22. julija in pojasnila, da bo njegovo vsebino temeljito preučila.
- 20 Seznam ponudnikov, izbranih za sklop št. 7, ki je bil objavljen na spletni strani EuropeAid, se je 25. julija 2005 spremenil tako, da ta konzorcija nista bila več navedena na njem.
- 21 TEA-CEGOS in STG sta se 8. septembra 2005 obrnila na Komisijo, da bi razkrila nezakonitosti, ki so po njunem mnenju bremenile odločbi z dne 18. julija 2005, in jo zato pozvala, naj jima čim prej odgovori. Komisija jima je v dopisu z dne 13. septembra 2005 zapisala, da poteka ponoven preizkus in da je na Center naslovila več vprašanj in od njega zahtevala, naj predloži dokumente, ki lahko potrdijo njegove odgovore.
- 22 TEA-CEGOS in STG sta 14. septembra 2005 ponovno izrazila željo po hitrem odgovoru v zvezi s končnim stališčem, ki ga bo sprejela Komisija. Komisija jima je 21. septembra 2005 odgovorila, da je čakala na določene nujne informacije Centra,

da bi lahko zavzela stališče o rezultatu postopka, in se zavezala, da jima bo v najkrajšem mogočem času sporočila sprejeto odločitev.

- 23 Center je z dopisom z dne 23. septembra 2005 in s telefaksom z dne 26. septembra 2005 odgovoril na vprašanja Komisije in ji poslal več dokumentov za utemeljitev svojih odgovorov. GHK International je 26. septembra 2005 Komisiji poslal dopis v podporo odgovorom Centra.
- 24 TEA-CEGOS in STG sta 27. septembra 2005 in 5. oktobra 2005 na Komisijo naslovila dopisa, v katerih sta poudarila zlasti samostojnost dveh inštitutov. V njih sta pojasnila, da so edini razlogi, zaradi katerih bi bilo mogoče odločbi o oddaji naročila preklicati, navedeni v členu 14 navodil za ponudnike, ki napotujejo na točko 2.3.3 praktičnega vodnika. Dodala sta, da konzorcij TEA-CEGOS ni bil odgovoren za kakršno koli opustitev predložitve informacij in da ni podal nobenih napačnih informacij.
- 25 TEA-CEGOS in STG sta 11. oktobra 2005 na Komisijo naslovila prošnjo, da bi izvedela, ali je sprejela končno stališče o postopku javnega razpisa, pri čemer sta jo pozvala, naj ne sklene pogodb, ki spremljajo odločbi o oddaji naročila, ki ju bo sprejela. Komisija jima je sporočila, da pravkar izdaja odločbo.
- 26 Komisija je z odločbama, naslovljenima 12. oktobra 2005 na konzorcij TEA-CEGOS in na konzorcij GHK, potrdila odločbi z dne 18. julija 2005 in zavrnila ponudbi navedenih konzorcijev (v nadaljevanju: izpodbijani odločbi).

Postopek in predlogi strank

- 27 TEA-CEGOS in STG sta z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 13. oktobra 2005, vložila tožbo v zadevi T-376/05.
- 28 TEA-CEGOS in STG sta z ločenima vlogama, vpisanima v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 14. oktobra 2005, vložila predlog za izdajo začasne odredbe, da bi dosegla odložitev izvršitve, po eni strani, izpodbijane odločbe v tej zadevi in, po drugi strani, vsake druge odločbe Komisije, sprejete na podlagi navedene odločbe v okviru istega javnega razpisa. S sklepom predsednika Sodišča prve stopnje z dne 14. oktobra 2005 je bila izdana odredba Komisiji, da do razglasitve sklepa, ki bo dokončno odločil o predlogu za izdajo začasnih ukrepov, prekine postopek javnega razpisa s sklicem „EuropeAid/119860/C/SV/multi-Sklop 7“. Zaradi sporazuma med strankama z dne 26. oktobra 2005 in ob upoštevanju ukrepa, ki ga je predlagal sodnik, ki odloča o izdaji začasne odredbe, se je sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 13. decembra 2005 skliceval na zgoraj navedeni sklep z dne 14. oktobra 2005. S sklepom predsednika Sodišča prve stopnje z dne 11. januarja 2006 je bil predlog za izdajo začasne odredbe TEA-CEGOS in STG izbrisan iz vpisnika Sodišča prve stopnje, pri čemer se je odločitev o stroških pridržala.
- 29 GHK Consulting je z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 20. oktobra 2005, vložil tožbo v zadevi T-383/05, s katero je predlagal odločanje po hitrem postopku na podlagi člena 76a Poslovnika Sodišča prve stopnje. Komisija je 7. novembra 2005 dala svoje soglasje k temu predlogu.
- 30 Z ločeno vlogo, vpisano v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 20. oktobra 2005, je GHK Consulting vložil predlog za izdajo začasne odredbe, po eni strani, za odložitev izvršitve odločbe v tej zadevi in vseh odločb, ki ji ob upoštevanju drugih ponudnikov sledijo, ter, po drugi strani, da naj Sodišče prve stopnje določi začasne ukrepe za

odložitev učinkov navedenih odločb. Z dopisom, vloženim v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 16. decembra 2005, je GHK Consulting v skladu s členom 99 Poslovnika obvestil Sodišče prve stopnje, da umika svoj predlog za izdajo začasne odredbe. S sklepom predsednika Sodišča prve stopnje z dne 11. januarja 2006 je bil predlog GHK Consultinga za izdajo začasne odredbe izbrisan iz vpisnika Sodišča prve stopnje, pri čemer se je odločitev o stroških pridržala.

- 31 GHK Consulting je z dopisom, vloženim v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 20. oktobra 2005, vložil zahtevo za združitev zadev T-376/05 in T-383/05. Komisija ter TEA-CEGOS in STG so 28. oktobra 2005 oziroma 8. novembra 2005 izjavili, da tej združitvi ne ugovarjajo.
- 32 GHK Consulting je z dopisom, vloženim v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 31. oktobra 2005, vložil zahtevo za spremembo jezika postopka v francoščino, pri čemer si je v okviru pisnega in ustnega postopka pridržal pravico do uporabe angleščine, če bi bilo to potrebno. Komisija je 7. novembra 2005 navedla, da ne nasprotuje predlagani spremembi jezika.
- 33 TEA-CEGOS, STG in GHK Consulting so z dopisom, vloženim v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 3. novembra 2005, predlagali, naj se jim v okviru tožbe v postopku v glavni stvari odobri možnost, da v spis vložijo dokumente, ki jih je predsednik Sodišča prve stopnje zahteval na obravnavi postopka za izdajo začasne odredbe. Predsednik drugega senata Sodišča prve stopnje je 4. novembra 2005 ugodil temu predlogu pod pogojem, da se navedeni dokumenti pošljejo sodnemu tajništvu Sodišča prve stopnje v angleškem jeziku najpozneje do 1. decembra 2005.
- 34 Drugi senat Sodišča prve stopnje je 8. novembra 2005 ugodil pravici do hitrega postopka v zadevi T-383/05 in spremembi jezika postopka, kot jo je predlagal GHK Consulting.

- 35 S sklepom predsednika drugega senata Sodišča prve stopnje z dne 10. novembra 2005 sta bili zadevi T-376/05 in T-383/05 združeni za namene pisnega postopka, ustnega postopka in sodbe.
- 36 Komisija je z dopisom, vloženim v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 30. novembra 2005, predlagala, naj se v zadevi T-376/05 odloči po hitrem postopku na podlagi člena 76a Poslovnika. TEA-CEGOS in STG sta 1. decembra 2005 soglašala z navedenim predlogom. Drugi senat Sodišča prve stopnje je 6. decembra 2005 odločil, da ugotovi pravico do hitrega postopka v zadevi T-376/05.
- 37 Na podlagi poročila sodnika poročevalca je Sodišče prve stopnje odločilo, da začne ustni postopek. Stranke so svoje ustne navedbe in odgovore na vprašanja, ki jih je postavilo Sodišče prve stopnje, podale na obravnavi 12. januarja 2006.
- 38 Tožeče stranke Sodišču prve stopnje predlagajo, naj:
- izpodbijani odločbi razglasi za nični;
  - razglasi za nične vse druge odločbe, ki jih je Komisija v okviru javnega razpisa sprejela na podlagi izpodbijanih odločb;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.

39 Komisija Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- tožbi zavrne;

- tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

Pravno stanje

40 Tožeči stranki v zadevi T-376/05 v podporo svoji tožbi uveljavljata štiri tožbene razloge. S prvim tožbenim razlogom tožeči stranki zatrjujeta, da je Komisija kršila, po eni strani, člen 13 obvestila o razpisu in, po drugi strani, člen 14 navodil za ponudnike. Z drugim tožbenim razlogom tožeči stranki trdita, da je Komisija kršila svojo obveznost obrazložitve in načelo pravne varnosti, s čimer je po njunem mnenju kršila pooblastilo za odločanje po prostem preudarku v zvezi z uporabo člena 13 obvestila o razpisu. S tretjim tožbenim razlogom tožeči stranki Komisiji očitata, da je kršila načelo dobre uprave in da ni ravnala v skladu z dolžnostjo skrbnega ravnanja. Nazadnje, s četrnim tožbenim razlogom tožeči stranki uveljavljata, da je Komisija kršila načelo legitimnega pričakovanja. Ker je od prvega tožbenega razloga v veliki meri odvisna odločitev o drugih tožbenih razlogih, ga je treba najprej preučiti.

41 Tožeča stranka v zadevi T-383/05 uveljavlja samo en tožbeni razlog glede kršitve uporabe člena 13 obvestila o razpisu in tudi ta tožbeni razlog bo analiziran v okviru drugega zgoraj navedenega tožbenega razloga.

Drugi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve, kršitev pooblastila za odločanje po prostem preudarku in kršitev načela pravne varnosti

Trditve strank

- 42 TEA-CEGOS in STG poudarjata, da člen 13 obvestila o razpisu izključuje kandidate „fizičnih ali pravnih oseb“, ki predložijo več ponudb za isti sklop, vključno s „pravnimi osebami, ki so del iste pravne skupine“. Vendar pravo Skupnosti ali dokumenti, predloženi v okviru javnega razpisa, ne ponujajo nobene opredelitve pojma „pravna skupina“. Ker take opredelitve ni, GHK Consulting meni, da bi bila izključitev ponudbe, kot je predvidena v členu 13 obvestila o razpisu, mogoča samo v primeru, če so subjekti del iste skupine, to je, kadar jih nadzira skupna matična družba ali kadar se vzajemno nadzirajo. GHK Consulting torej trdi, da sta DIHR in DIIS v tem primeru samostojna, da imata svoja statuta in posamezno sledita posebnim ciljem, saj je bil Center ustanovljen za olajšanje upravljanja dveh inštitutov. Skupno naj bi bilo samo vodenje njunih upravnih služb, ker jih vodi Center, ki v zameno za tako zagotovljene storitve prejema plačilo. Poleg tega TEA-CEGOS in STG trdita, da je Komisija kršila pooblastilo za odločanje po prostem preudarku, ker ni upoštevala tega, da je imel vsak inštitut svoje premoženje.
- 43 TEA-CEGOS in STG menita, da je Komisija spremenila razlago, ki jo daje pojmu „pravna skupina“, ker je v odločbah z dne 18. julija 2005 prvič izjavila, da merilo neodvisnosti ni več pomembno in da zadostuje, da je DIHR strukturno del Centra, način, ki naj bi bil potrjen v izpodbijanih odločbah, pa krši načelo pravne varnosti.

44 TEA-CEGOS in STG opozarjata, da je namen, ki ga zasleduje člen 13 obvestila o razpisu, izogibanje navzkrižju interesov med osebami, ki bi se lahko neposredno ali posredno večkrat udeležile razpisa za isto naročilo in bi tako konkurirale za okvirno pogodbo ali, dalje, za posebne pogodbe. Čeprav DIHR in DIIS ne bi bila neodvisna v razmerju do Centra in bi morala za sklenitev pogodbe pridobiti njegovo predhodno odobritev, bi lahko med njimi obstajalo navzkrižje interesov. V tem primeru TEA-CEGOS in STG menita, da bi se ravnanje vsakega subjekta lahko pripisovalo samo temu in ne drugim, tako da Center in oba inštituta ne morejo biti del enega samega gospodarskega subjekta (sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. septembra 2005 v zadevi DaimlerChrysler proti Komisiji, T-325/01, ZOdl., str. II-3319, točki 218 in 219). Komisija zato ne bi smela šteti – kot je storila v tem primeru – da pripadnost dveh inštitutov Centru ovira učinkovito konkurenco med njimi za izvajanje okvirne pogodbe. Če določbe člena 13 obvestila o razpisu ne bi zahtevale analize navzkrižja interesov, TEA-CEGOS in STG menita, da je treba šteti, da je ta člen nesorazmeren in ne ustreza cilju, ki ga zasleduje, to je preprečevanje navzkrižij interesov med ponudniki.

45 Komisija je priznala, da člen 13 obvestila o razpisu ne opredeljuje pojma „pravna skupina“. Vendar naj bi bil ta pojem splošen in naj bi omogočal pokrivanje raznovrstnih položajev, ob čemer Komisija konkretno presoja, da bi odločila o obstoju pravne skupine. Opominja, da člen 13 obvestila o razpisu povzema splošnejšo določbo finančne uredbe, in sicer člen 94 navedene uredbe, ki izrecno predvideva izključitev kandidatov, pri katerih se ugotovi navzkrižje interesov. V tem primeru Komisija trdi, da pripadnost dveh inštitutov Centru otežuje učinkovito konkurenco med njima, ker pokrivata sorodna strokovna področja in se lahko njuna področja pristojnosti križajo. Poleg tega naj bi bil člen 13 dovolj jasen, ko prepoveduje pripadnost isti pravni skupini ter s tem uvaja strukturno merilo.

46 Komisija glede trditev tožečih strank v zvezi s kršitvijo načela pravne varnosti in kršitve obveznosti obrazložitve meni, da niso utemeljene.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 47 Kar zadeva, prvič, očitke glede pomanjkanja obrazložitve, je treba ugotoviti, da razlogi, zaradi katerih je Komisija zavrnila ponudbe tožečih strank, jasno izhajajo iz obrazložitve izpodbijanih odločb.
- 48 V skladu z ustaljeno sodno prakso je pomen obveznosti obrazložitve odvisen od narave zadevnega akta in od konteksta, v katerem je bil sprejet. Obrazložitev mora jasno in nedvoumno izražati sklepanje institucije, tako da se zainteresirane osebe lahko seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, da lahko zaščitijo svoje pravice in preverijo, ali je odločba utemeljena ali ne, in da se po drugi strani sodiščem Skupnosti omogoči izvajanje nadzora nad zakonitostjo (sodba Sodišča z dne 14. februarja 1990 v zadevi Delacre in drugi proti Komisiji, C-350/88, Recueil, str. I-395, točki 15 in 16, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 9. aprila 2003 v zadevi Forum des migrants proti Komisiji, T-217/01, Recueil, str. II-1563, točka 68).
- 49 V tem primeru je v izpodbijanih odločbah izrecno omenjeno, da sta ponudbi obeh konzorcijev kršili člen 13 obvestila o razpisu, ker sta DIIS in DIHR pripadala isti pravni skupini, podatki, ki so Komisiji omogočali tak sklep, pa so navedeni v navedenih odločbah. Poleg tega je treba poudariti, da je Komisija sprejela izpodbijani odločbi na podlagi ponovnega temeljitega preizkusa, ki ga je opravila po odločbah z dne 18. julija 2005 in po zaslišanju tožečih strank. Te so bile torej seznanjene z zaslišanji Komisije glede narave zveze, ki je obstajala med obema inštitutoma in Centrom. V teh okoliščinah temu očitku ni mogoče pritrčiti.
- 50 Kar zadeva, drugič, očitke glede kršitve pooblastila za odločanje po prostem preudarku pri sprejetju izpodbijanih odločb, je treba spomniti, da ima Komisija široko diskrecijsko pravico glede dejavnikov, ki jih upošteva, da bi odločila o oddaji

naročila na podlagi javnega razpisa, in da se mora nadzor Sodišča prve stopnje omejiti na preverjanje spoštovanja postopkovnih pravil in obrazložitve ter vsebinske natančnosti dejanskega stanja, nekršitve pooblastila za odločanje po prostem preudarku in nezlorabe pooblastila (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 24. februarja 2000 v zadevi ADT Projekt proti Komisiji, T-145/98, Recueil, str. II-387, točka 147, in z dne 26. februarja 2002 v zadevi Esedra proti Komisiji, T-169/00, Recueil, str. II-609, točka 95).

- 51 Sodišče prve stopnje poudarja, da je člen 13 obvestila o razpisu prepovedoval, da subjekti iste pravne skupine sodelujejo pri istih javnih razpisih, na primer kot člani konzorcijev, da bi se tako izognili tveganju za navzkrižje interesov ali za izkrivljanje konkurence med ponudniki. Iz te prepovedi sledi, da je spoštovanje člena 13 obvestila o razpisu pogoj za veljavnost ponudbe, saj ima Komisija široko diskrecijsko pravico pri določitvi tako vsebine kot pri izvajanju pravil, ki se uporabljajo za oddajo naročil na podlagi javnega razpisa. Tako je treba ta člen uporabiti, čeprav se kršitev navedenega člena dokaže šele v poznejši fazi postopka javnega razpisa.
- 52 Ob upoštevanju teh ugotovitev je v tem primeru pomembno ugotoviti, ali je Komisija kršila pooblastilo za odločanje po prostem preudarku s tem, da je štela, da sta DIIS in DIHR pripadala isti pravni skupini. Zato je treba opomniti, da je bila zaradi neobstoja opredelitve pojma pravne skupine v besedilu ali v sodni praksi, ki bi določala merila take skupine, Komisija zavezana, da za namene ugotovitve izpolnitve pogojev za uporabo člena 13 obvestila o razpisu opravi preizkus za vsak posamezen primer ob upoštevanju vseh pomembnih dejavnikov.
- 53 Torej, da bi Komisija v tem sporu priznala obstoj pravne skupine, je morala ugotoviti, ali sta bila zadevna subjekta strukturno povezana s Centrom, ker bi ta vidik lahko povzročil tveganje za navzkrižje interesov ali za izkrivljeno konkurenco med ponudniki, vendar bi drugi dejavniki lahko podprli analizo strukturnih povezav,

kot so tiste, ki se nanašajo na stopnjo neodvisnosti zadevnih subjektov in ki so jih stranke označile kot „funkcionalno merilo“.

- 54 V tem primeru iz izpodbijanih odločb izhaja, da je Komisija ugotovila, da sta bila DIIS in DIHR pravno del Centra in sta tako pripadala isti instituciji. Iz danskega zakona z dne 6. junija 2002 ter iz statuta Centra in statutih inštitutov je sklepala, da DIIS in DIHR nista bila različna pravna subjekta Centra, in je poudarila, da je zadnji zagotavljal zlasti skupno upravo dveh inštitutov, ki sta bila poleg tega zastopana v upravnem svetu Centra.
- 55 V zvezi, prvič, s strukturno pripadnostjo inštitutov Centru iz spisa, podrobneje iz oddelka 1, pododdelek 2, statuta Centra, dejansko izhaja, da je ta sestavljen iz dveh samostojnih subjektov: DIIS in DIHR, oba inštituta in Center pa si delijo iste prostore.
- 56 Glede uprave obeh inštitutov, kot je v izpodbijanih odločbah opozorila Komisija, člen 2 statuta Centra določa, da ta „obema inštitutoma zagotavlja skupno upravljanje s financami, s človeškimi viri, upravo, skupne storitve in skupno knjižnico“. Upravne storitve, kot sta izplačilo plač in vodenje poslovnih knjig, tako zagotavlja Center, ki v zameno za ponujene storitve od obeh inštitutov prejema posebno plačilo, saj je ta zadolžen tudi za prejem plačil, nakazanih v korist inštitutov.
- 57 Kot je Komisija poudarila v izpodbijanih odločbah, pa poleg tega med inštitutoma in upravnim svetom Centra obstaja zveza, ker določene njegove člane imenujeta DIIS in DIHR (oddelek 5, pododdelek 3, danskega zakona z dne 6. junija 2002). Izmenjava mnenj glede poslovnih strategij, ki jih vodita oba inštituta, bi se torej lahko zgodila

na tej višji strukturalni ravni. Ta zveza je podkrepjena z dejstvom, kar sledi tudi iz spisa, da upravni svet Centra razpravlja o operativnih proračunih obeh inštitutov.

- 58 Iz navedenega sledi, da je treba oba inštituta šteti, kot da sta strukturalno del iste pravne skupine. Zato Komisija z uporabo člena 13 obvestila o razpisu ni kršila pooblastila za odločanje po prostem preudarku, ker ta strukturalna pripadnost pomeni zadosten indic tveganja za izkrivljeno konkurenco in celo za navzkrižje interesov. Poleg tega je treba ugotoviti, da upoštevanje podatkov glede funkcionalnega merila ne omaja presoje Komisije v tej zvezi.
- 59 Kar zadeva, drugič, funkcionalno merilo, in sicer neodvisnost inštitutov v razmerju do Centra, Sodišče prve stopnje poudarja, da vpliv Centra sorazmerno omejuje finančno samostojnost inštitutov. Kot izhaja iz spisa, se DIIS in DIHR financirata delno iz javnih sredstev, dodeljenih Centru, ki jih mora razdeliti v višini 80 % za DIIS in v višini 20 % za DIHR. Poleg tega člena 4 in 15 statuta DIIS določata, da je slednji „pod pokroviteljstvom [Centra]“ in da „Rigsrevisor“ nadzoruje poslovne knjige inštitutov kot subjektov [Centra]“. Enako mora upravni svet Centra potrditi poslovno poročilo DIHR.
- 60 Kar zadeva samostojnost odločanja inštitutov, tožeči stranki poudarjata dejstvo, da sta upravna sveta inštitutov samostojna v razmerju do Centra. Ta trditev pa ne zadostuje, da bi ovrgli ugotovitev, da DIIS in DIHR pripadata isti pravni skupini, ker ta pripadnost nujno ne izključuje samostojnosti odločanja različnih pravnih subjektov, ki istočasno obstajajo znotraj iste skupine.

- 61 Glede trditve tožečih strank, da naj Komisija ne bi upoštevala dejstva, da imata inštituta ločeno premoženje, Sodišče prve stopnje ugotavlja, da tožeči stranki nista uspeli predložiti prepričljivih dokazov, da je Komisija v izpodbijanih odločbah napačno navedla, da so sredstva inštitutov pripadala Centru. Poleg tega dejstvo, da je Komisija ocenila, da inštituta nista imela pravne osebnosti, ne pomeni kršitve pooblastila za odločanje po prostem preudarku, ki bi vodila do napačne uporabe člena 13 obvestila o razpisu. Po eni strani je treba poudariti, da izpodbijani odločbi nikakor ne temeljita na neobstoju pravne osebnosti, ker ta vidik ni bil v njih nikoli omenjen. Po drugi strani in kot je Komisija pravno zadostno dokazala v svojih pisanjih, bi ob domnevi, da imata inštituta lastno pravno osebnost, pripadnost DIIS in DIHR Centru upravičevala uporabo člena 13 obvestila o razpisu.
- 62 Zato Komisija s tem, da se je v glavnem oprla na strukturno merilo, ni kršila pooblastila za odločanje po prostem preudarku. Dejstvo, da je lahko najprej zahtevala informacije, povezane s funkcionalnim merilom, in da je nato uporabila strukturno merilo, ne more spremeniti te ugotovitve, ker je Komisija, preden je uporabila člen 13 obvestila o razpisu, izvedla temeljito analizo okoliščin tega primera.
- 63 Zato očitek, da je Komisija s tem, da se je odločila za strukturno merilo, kršila načelo pravne varnosti, ni utemeljen. Poleg tega črtanje člena 13 obvestila o razpisu iz poznejših javnih razpisov nima nobenega učinka na rešitev tega spora, ker je treba zakonitost akta presoјati glede na dejanske in pravne dejavnike, ki obstajajo na dan, ko je bil ta sprejet (sodbi Sodišča z dne 7. februarja 1979 v zadevi Francija proti Komisiji, 15/76 in 16/76, Recueil, str. 321, točka 7, in z dne 17. maja 2001 v zadevi IECC proti Komisiji, C-449/98 P, Recueil, str. I-3875, točka 87; sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 1996 v zadevi Altmann in drugi proti Komisiji, T-177/94 in T-377/94, Recueil, str. II-2041, točka 119).

- 64 Glede domnevno nesorazmernosti in neustreznosti člena 13 obvestila o razpisu sta tožeči stranki na obravnavi navedli, da je bilo področje uporabe člena 13 obvestila o razpisu preširoko, ker je lahko pokrivalo položaje, v katerih ni mogoče, da bi iz strukturne pripadnosti sledilo kakršno koli navzkrižje interesov. V tej zvezi je treba šteti, da ob upoštevanju široke diskrecijske pravice, ki jo uživa Komisija, in nujnosti predhodne določitve jasnih in razumljivih pravil v obvestilu o razpisu Komisija očitno ni presegla svojih pooblastil s tem, da se je odločila za vsebino člena 13 obvestila o razpisu, in s tem, da ga je uporabila za ponudbi tožečih strank. Podrobneje, ni prekoračila meja svojih pooblastil s tem, da je podrobneje določila navedeni člen 13, da je posledica pripadnosti pravnih oseb isti pravni skupini njihova izključitev iz javnega razpisa.
- 65 Podredno pa Sodišče prve stopnje opaža, da je Sodišče v sodbi z dne 3. marca 2005 v zadevi *Fabricom* (C-21/03 in C-34/03, Recueil, str. I-1559, točka 36) presodilo, da kandidata ali ponudnika ni mogoče samodejno izključiti iz javnega razpisa, ne da bi ta imel možnost izraziti mnenje o razlogih, ki bi utemeljevali tako izključitev.
- 66 V tej zadevi je treba ugotoviti, da je Komisija ob izvrševanju svoje široke diskrecijske pravice tožečim strankam omogočila, da večkrat in podrobno pojasnijo zvezo, ki je inštituta združevala s Centrom, preden je sklepala o strukturni pripadnosti obeh inštitutov isti pravni skupini in uporabila člen 13 obvestila o razpisu. Tako je o dokončni izključitvi tožečih strank iz postopka javnega razpisa odločila šele, ko so te imele možnost podati stališče glede zveze, ki naj bi obstajala med DIIS in DIHR. Posledično Komisija ni samodejno uporabila določb iz člena 13 obvestila o razpisu. Okoliščine tega primera se torej razlikujejo od tistih, ki so bile povod za zgoraj navedeno sodbo *Fabricom*. Zato je treba trditev tožečih strank glede nesorazmernosti ali neustreznosti člena 13 obvestila o razpisu zavrniti.

- 67 Iz navedenega sledi, da Komisija ob upoštevanju strukturne pripadnosti DIIS in DIHR Centru ni kršila pooblastila za odločanje po prostem preudarku in ni kršila načela pravne varnosti s tem, ko je štela, da sta bila oba inštituta del iste pravne skupine, in ko je uporabila člen 13 obvestila o razpisu. Zato je treba drugi tožbeni razlog zavrnuti.

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 13 obvestila o razpisu in člena 14 navodil za ponudnike

Trditve strank

- 68 TEA-CEGOS in STG navajata, da je bil na podlagi člena 14 navodil za ponudnike podpis okvirne pogodbe z izbranim ponudnikom odvisen od predložitve dodatnih dokumentov, ki bi dokazali pravilnost izjav, ki jih je ponudnik podal med postopkom javnega razpisa. Zato bi bilo treba odločbo o dodelitvi naročila razglasiti za nično samo takrat, ko izbrani ponudnik ne bi mogel predložiti navedenih dokumentov ali bi med postopkom javnega razpisa sporočil napačne informacije.
- 69 Ob tem poudarjata, da je v tem primeru konzorcij TEA-CEGOS, po eni strani, v skladu z zahtevo iz dopisa z dne 20. maja 2005 (glej točko 13 zgoraj) zahtevane dokumente posredoval v roku petnajstih koledarskih dni in, po drugi strani, ni sporočil nobene napačne informacije, saj je bila pripadnost DIHR Centru omenjena ob predložitvi kandidature. Zato TEA-CEGOS in STG trdita, da so bili ob spoštovanju člena 14 navodil za ponudnike zahtevani dokazi pravilno predloženi. Poleg tega TEA-CEGOS in STG menita, da je bilo mogoče člen 13 obvestila o razpisu uporabiti šele po sprejetju odločbe o oddaji naročila. Edini razlogi, zaradi katerih bi bila odločba o oddaji naročila lahko preklicana, so navedeni v členu 14 navodil za ponudnike, ki napotujejo na točko 2.3.3 praktičnega vodnika.

- 70 Komisija ugovarja argumentom, ki jih navajata tožeči stranki. Po njenem mnenju dopisov z dne 20. maja 2005 ni mogoče enačiti z odločbama, ki sta tožečima strankama dokončno dodelili naročilo, ker je bil pogoj za dodelitev predložitve dokumentov, ki dokazujejo, da tožeči stranki nista bili v položaju, ki je razlog za izključitev. Komisija torej meni, da so predloženi dokumenti pojasnili, da tožeči stranki nista spoštovali člena 13 obvestila o razpisu.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 71 Poudariti je treba, da je v odločbi z dne 20. maja 2005 izrecno navedeno, da je bil podpis okvirne pogodbe odvisen od dokaza, ki bi ga morali predložiti tožeči stranki, da nista bili v nobenem od položajev, ki so razlog za izključitev, predviden v točki 2.3.3 praktičnega vodnika. Poleg tega iz istega besedila člena 14 navodil za ponudnike izhaja, da bi morali izbrani kandidati izkazati resničnost svojih izjav. Zato je bila dodelitev naročila pogojena s predložitvijo dokazov, ki bi lahko dokazali resničnost informacij, ki sta jih navedli tožeči stranki ob predložitvi ponudbe, in s preverjanjem Komisije, da je bil spoštovan člen 13 obvestila o razpisu.
- 72 Kot je bilo navedeno (glej točko 51 zgoraj), je bila veljavnost vsake ponudbe odvisna od spoštovanja člena 13 obvestila o razpisu in je Komisija smela ta člen uporabiti v poznejši fazi postopka, vsaj do preizkusa dokazov, navedenih v prejšnji točki. Zato trditev tožečih strank, da bi bilo člen 13 obvestila o razpisu mogoče uporabiti šele po tem, ko je bila sprejeta odločba o oddaji naročila, ni utemeljena.
- 73 Zato je treba prvi tožbeni razlog zavriniti.

Tretji tožbeni razlog: kršitev načela dobre uprave in pomanjkljiva skrbnost

Trditve strank

- 74 TEA-CEGOS in STG navajata, da je Komisija že ob predložitvi kandidature vedela za pripadnost DIHR Centru. Čeprav je Komisija opravila zasliševanja glede obsega pripadnosti DIHR Centru, bi morala zaslišati konzorcij TEA-CEGOS v postopku javnega razpisa in ne potem, ko je določila, da mu dodeli naročilo. S tem, da tega ni storila, naj bi Komisija kršila načelo dobre uprave. Dolžna naj bi bila tudi odgovoriti na dopise konzorcija TEA-CEGOS z dne 22. in 25. julija 2005, kar je storila šele po tem, ko jo je TEA-CEGOS za to zaprosil. Zato bi bilo treba po njenem mnenju obsoditi površnost Komisije, saj se tak odnos odraža tudi v različnih informacijah, ki so navedene na njeni spletni strani v zvezi z izbranimi ponudniki za sklop št. 7.
- 75 Komisija poudarja, da tudi če je res, da je DIHR navedel zvezo z DIIS, zadnji ni podal take izjave. Zato informacijski sistem, vzpostavljen v okviru upravnega postopka, ni mogel odkriti morebitne kršitve člena 13 obvestila o razpisu. Ko je tretja oseba opozorila Komisijo na obstoj zveze med DIHR in DIIS, se je torej odzvala tako, da je glede tega zaslišala tožeči stranki. Komisiji se ne bi smelo očitati morebitne pomanjkljive skrbnosti. Komisija poleg tega trdi, da je hitro odgovorila na vprašanja tožečih strank, postavljena 22. in 25. julija 2005, in na tisto z dne 27. julija 2005 ter jima zlasti navedla, da bo upoštevala njune pripombe in ju obvestila o nadaljnjih odločitvah v najkrajšem mogočem času.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 76 Iz sodne prakse izhaja, da je med jamstvi, ki jih pravni red Skupnosti podeljuje v upravnih postopkih, med drugim navedeno načelo dobre uprave, na katero se navezuje obveznost pristojne institucije, da skrbno in nepristransko preuči vse upoštevne dele predmetne zadeve (sodba Sodišča z dne 21. novembra 1991 v zadevi Technische Universität München, C-269/90, Recueil, str. I-5469, točka 14; sodbi Sodišča prve stopnje z dne 24. januarja 1992 v zadevi La Cinq proti Komisiji, T-44/90, Recueil, str. II-1, točka 86, in z dne 11. septembra 2002 v zadevi Alpharma proti Svetu, T-70/99, Recueil, str. II-3495, točka 182). Poleg tega je Komisija v vsaki fazi postopka javnega razpisa dolžna skrbeti za spoštovanje načela enakega obravnavanja in posledično za enakost možnosti vseh ponudnikov (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 29. aprila 2004 v zadevi Komisija proti CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, Recueil, str. I-3801, točka 108, in zgoraj navedeno sodbo ADT Projekt proti Komisiji, točka 164).
- 77 V tem primeru je Komisija tožečima strankama 20. maja 2005 sporočila, da bosta njuni ponudbi izbrani za sklop št. 7 pod pogojem, da predložita dokumente, ki bodo dokazali, da nista bili v nobenem od položajev, ki so razlog za izključitev, predviden v točki 2.3.3 praktičnega vodnika.
- 78 Ugotoviti je treba, da je DIHR ob predložitvi kandidature konzorcija TEA-CEGOS označil svojo pripadnost Centru, pri čemer je navedel, da je bil DIIS eden od njegovih partnerjev. DIIS je izjavil, da ne pripada nobeni skupini ali mreži. Torej, čeprav je DIIS dejansko menil, da ne pripada pravni skupini, je bil zavezan ob navedbi zahtevanih informacij v obrazcu izjave Komisijo vsaj opozoriti, da je vzdrževal zvezo s Centrom in je bil del mreže, saj statut Centra izrecno navaja, da je DIIS eden od njegovih subjektov.

- 79 Čeprav je izjava DIIS napačna, je treba poudariti, da so v tehnični ponudbi, ki jo je predložil konzorcij GHK, navedena imena različnih članov konzorcija in da je bil DIIS omenjen na tretjem mestu. Zato bi Komisija lahko opazila, da izjava DIIS ni bila natančna. Vendar dejstvo, da je Komisija za pripadnost inštitutov Centru izvedela šele v poznejši fazi postopka, ne vpliva na rešitev tega spora, ker bi bilo treba, celo v tej fazi, ponudbo konzorcija GHK izključiti v skladu s členom 13 obvestila o razpisu.
- 80 Vsekakor lahko kompleksnost, ki je neločljivo povezana z raznolikostjo informacij, predloženih med postopkom javnega razpisa, pojasni, zakaj je Komisija uvidela, da obstaja pripadnost Centru šele, ko sta bili obe ponudbi pogojno izbrani. Šele v tej fazi postopka sta bili tožeči stranki zavezani zagotoviti dokumente, ki bi dokazali resničnost njunih prvotnih izjav. Iz tega sledi, da Komisija s tem, da je podvomila o pripadnosti inštitutov Centru šele po pogojnem sprejetju ponudbe konzorcija GHK, ni kršila načela dobre uprave.
- 81 V zvezi z vodenjem postopka javnega razpisa Komisije je treba navesti, da je ta že 22. junija 2005 od TEA-CEGOS zahtevala, naj pojasni zvezo, ki je združevala DIHR s Centrom, in je GHK International prosila, naj ji predloži pojasnila glede pravnega statusa DIIS. Sledeč informacijam, ki jih je predložil TEA-CEGOS, je Komisija 27. junija 2005 pred sprejetjem odločbe z dne 18. julija 2005 od njega zahtevala, naj predloži dodatne informacije. Poleg tega iz dejanskega stanja izhaja, da je bila Komisija med 18. julijem in 12. oktobrom 2005 v stalnem stiku s tožečima strankama in jima je, med drugim, sporočila, da bo opravila ponovni preizkus predloženih dokazov in jima bo v najkrajšem mogočem času sporočila končno stališče, ki ga bo sprejela. Poleg tega si je Komisija prizadevala čim hitreje odgovoriti na prošnje tožečih strank in je tako med drugim že 13. septembra 2005 obvestila odvetnike TEA-CEGOS o stanju postopka, saj so ti 8. septembra 2005 izrazili željo po tem.

- 82 Kar zadeva protislovne informacije, ki naj bi bile razširjene na spletni strani Internet d'EuropeAid, je treba ugotoviti, da je Komisija imena izbranih ponudnikov, navedena na tej strani, izbrala pogojno. Torej je bilo logično, da sta bili tam navedeni imeni tožečih strank, ker se je šele takrat, ko sta, v tem primeru po odločbah z dne 20. maja 2005, morali dokazati resničnost izjav, jasno in nedvomno izkazala pripadnost DIIS in DIHR Centru. Ko sta bili sprejeti odločbi z dne 18. julija 2005, sta bili imeni tožečih strank umaknjeni z navedene strani, in sicer od 25. julija 2005.
- 83 Iz zgoraj navedenega sledi, da tožeči stranki nista dokazali, da je Komisija kršila načelo dobre uprave in da ni izpolnila obveznosti skrbnega ravnanja, tako da njuni očitki v vsakem primeru niso utemeljeni. Zato je treba tretji tožbeni razlog zavrni.

Četrti tožbeni razlog: preklic izpodbijanih odločb z retroaktivnim učinkom in kršitev načela legitimnega pričakovanja

Trditve strank

- 84 TEA-CEGOS in STG menita, da izpodbijana odločba sama po sebi razveljavlja odločbo z dne 20. maja 2005, ki je konzorciju TEA-CEGOS dodelila naročilo, kar naj bi dejansko pomenilo preklic upravnega akta z retroaktivnim učinkom. Iz ustaljene sodne prakse naj bi izhajalo, da je preklic upravnega akta z retroaktivnim učinkom podrejen izjemno strogim pogojem (sodba Sodišča z dne 9. marca 1978 v zadevi Herpels proti Komisiji, 54/77, Recueil, str. 585, točka 38). Navajata tudi, da čeprav je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso vsaki instituciji Skupnosti, ki ugotovi, da je akt, ki ga je sprejela, nezakonit, priznati pravico do njegovega preklica v razumnem roku z retroaktivnim učinkom, je ta pravica lahko omejena s potrebo po spoštovanju

legitimnega pričakovanja upravičenca akta, ki se je lahko zanesel na njegovo zakonitost (sodba Sodišča z dne 17. aprila 1997 v zadevi de Compte proti Parlamentu, C-90/95 P, Recueil, str. I-1999, točka 35).

85 TEA-CEGOS in STG tudi trdita, da v tem primeru prvotna odločba ni bila nezakonita in je zato ne bi bilo treba preklicati. Ob domnevi, da je bila ta odločba nezakonita, kar po njunem mnenju ni bil primer, bi se o njenem preklicu lahko odločilo samo, ali so izpolnjeni pogoji, ki jih je v ta namen določila zgoraj navedena sodna praksa. Torej, zahteva Komisije po obrazložitvi zveze med DIHR in Centrom ne bi bila mogoča pred 22. junijem 2005, medtem ko je ta imela izjavo DIHR od oktobra 2004. Ta pa je bila preklicana šele skoraj dva meseca po pozitivni odločbi z dne 20. maja 2005. Konzorcij TEA-CEGOS bi moral poskrbeti tudi za odgovor na vprašanja Komisije, kot jih je zastavila po telefaksu 22. junija 2005. Vendar naj bi izpodbijana odločba sama po sebi temeljila na razlogih, ki se ne ujemajo z njenimi vprašanji. Zato TEA-CEGOS in STG menita, da sta lahko legitimno štela, da se o podatkih, o katerih je bila Komisija obveščena, ne bi dvomilo in da na njih ni mogoče opreti odločbe o dodelitvi naročila. Zato menita, da sta lahko zaupala v zakonitost odločbe z dne 20. maja 2005 in zahtevala ohranitev te odločbe. Pod temi pogoji naj bi bili kršeni njuno upravičeno pričakovanje in pogoji, pod katerimi je mogoče preklicati upravni akt.

86 Komisija poudarja, da je bilo v dopisih z dne 20. maja 2005 zapisano, da bi bila kandidatura tožečih strank izbrana pod pogojem, da bi ti predložili dokumente, ki se zahtevajo na podlagi člena 14 navodil za ponudnike. Zato meni, da navedena dopisa nista vsebovala odločitve, ampak le informacijo v zvezi s pogojnim namenom Komisije, da izbere ponudbi tožečih strank. Dodaja, da tožečima strankama, ker nista uspeli predložiti dokaza, da sta obe ustanovi izpolnjevali zahteve iz člena 13 obvestila o razpisu, v nobenem primeru ni bilo mogoče dodeliti naročila.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 87 Prvič, opozoriti je treba, da je preklic pozitivnega upravnega akta z retroaktivnim učinkom na splošno podrejen zelo strogim pogojem (zgoraj navedena sodba Herpels proti Komisiji, točka 38). V skladu z ustaljeno sodno prakso velja, čeprav je treba vsaki instituciji Skupnosti, ki ugotovi, da je akt, ki ga je sprejela, nezakonit, priznati pravico do njegovega preklica v razumnem roku z retroaktivnim učinkom, je ta pravica lahko omejena s potrebo spoštovanja legitimnega upravičenja upravičenca akta, ki se je lahko zanesel na njegovo zakonitost (sodbe Sodišča z dne 3. marca 1982 v zadevi Alpha Steel proti Komisiji, 14/81, Recueil, str. 749, točke od 10 do 12; z dne 26. februarja 1987 v zadevi Consorzio Cooperative d'Abruzzo proti Komisiji, 15/85, Recueil, str. 1005, točke od 12 do 17; z dne 20. junija 1991 v zadevi Cargill proti Komisiji, C-248/89, Recueil, str. I-2987, točka 20; v zadevi Cargill, C-365/89, Recueil, str. I-3045, točka 18, in zgoraj navedena sodba de Compte proti Parlamentu, točka 35).
- 88 Drugič, opozoriti je treba, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso pravica zahtevati varstvo legitimnega pričakovanja, ki je eno od temeljnih načel Skupnosti, razprostira na vsakega posameznika, ki je v položaju, iz katerega izhaja, da je uprava Skupnosti s tem, da mu je dala natančna jamstva, pri njem vzbudila utemeljena pričakovanja. Taka jamstva, ne glede na obliko, v kateri so sporočena, so sestavljena iz natančnih, brezpogojnih in skladnih informacij ter izhajajo iz dovoljenih in zanesljivih virov (sodba Sodišča prve stopnje z dne 21. julija 1998 v zadevi Mellett proti Sodišču, T-66/96 in T-221/97, RecFP, str. I-A-449 in II-1305, točki 104 in 107). Nasprotno se nihče ne sme sklicevati na kršitev tega načela brez natančnih jamstev, ki mu jih je zagotovila uprava (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 18. januarja 2000 v zadevi Mehibas Dordtselaan proti Komisiji, T-290/97, Recueil, str. II-15, točka 59, in z dne 19. marca 2003 v zadevi Innova Privat-Akademie proti Komisiji, T-273/01, Recueil, str. II-1093, točka 26).
- 89 V tem primeru, kar zadeva najprej trditev tožečih strank v zvezi s preklicem upravnega akta, je treba opozoriti, da so za odločbi z dne 20. maja 2005 akta veljali

pogoji. Podpis okvirne pogodbe za sklop št. 7, predviden z izpodbijanima odločbama, je bil odvisen od pogoja, da tožeči stranki predložita dokaz, da nista v enem od položajev, ki pomenijo razlog za izključitev, predviden v točki 2.3.3 praktičnega vodnika. V teh okoliščinah se zdi, da nedodelitev naročila tožečima strankama ne izhaja iz preklica odločbe, ki jima odobrava navedeno naročilo, ampak iz tega, da tožeči stranki nista izpolnili pogojev, ki so veljali za tako odločbo. Zato trditev tožečih strank v tej točki ni upoštevna.

- 90 Kar zadeva dalje kršitev legitimnega pričakovanja, ki jo zatrjujeta TEA-CEGOS in STG, odločbi z dne 20. maja 2005 nista vsebovali natančnih jamstev v zvezi s tem, da bo okvirna pogodba v vsakem primeru podpisana, in torej pri tožečih strankah nista mogli vzbuditi utemeljenih pričakovanj v tem smislu, ker sta izrecno navedli, da je bil podpis okvirne pogodbe odvisen od tega, da tožeči stranki predložita dokaz, da nista bili v nobenem od položajev, ki pomenijo razlog za izključitev, predviden v točki 2.3.3 praktičnega vodnika. Iz tega sledi, da trditve tožečih strank v zvezi s kršitvijo legitimnega pričakovanja niso utemeljene.
- 91 Zato je treba četrti tožbeni razlog zavrni kot neutemeljen. Iz tega sledi, da je treba ti tožbi zavrni.

Stroški

- 92 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeče stranke niso uspele, zato se jim naloži plačilo stroškov, vključno s tistimi glede postopka za izdajo začasne odredbe.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (drugi senat)

razsodilo:

- 1. Tožbi se zavrneta.**
- 2. Tožečim strankam se naloži plačilo stroškov, vključno s tistimi glede postopka za izdajo začasne odredbe.**

Pirrung

Forwood

Papasavvas

Razglašeno na javni obravnavi v Luksemburgu, 14. februarja 2006.

Sodni tajnik

Predsednik

E. Coulon

J. Pirrung